

VĚTRNÍK

středa

13. 10. 1993

deník divadelní přehlídky KRAKONOSŮV DIVADELNÍ PODZIM

Je to na vás

Je právě čas, abych se také obrátila k souborům, které o letošní přehlídce vyplnily program. Moc jim děkuji za jejich přístup k finanční stránce. Všechny soubory přijely a přijedou o den dříve a náklady přitom nesou na svých bedrech, neboť přípravný výbor jim může poskytnout toliko úhradu jednoho noclehu a stravování dvoudenního pobytu - více bohužel stále ještě ne. Vím dobře, že tyto podmínky jsou tvrdé a neodpovídají úrovni dřívějších let, a moc bych si přála, abychom měli na třídní pobyt souborů a zklidnili tak běh přehlídky do mírnějšího tempa. Snad za rok!?!

Pokud budou příznivě nakloněni sponzoři, stejně jako dosavadní spoluvyhlašovatelé a garanti, pak vyhlašovatel a pořadatelé udělají i co bude nad jejich síly. Ráda bych proto zvěděla od stálých hostů a souborů, co jim u nás schází a čeho je dostatek, co není třeba a čeho je třeba. A T D ...

Připojuji se proto k výzvě redakce Větrníku - pište, pište. Na požádání Vám ochotně zapůjčíme tužku a papír věnujeme.

Svatka Hejralová

DNEŠNÍ PROGRAM

9:00	rozborový seminář	malý sál
11:00	schůze PV	kuřárna
13:00	KPR	klubovna Větrov
13:00	klub režisérů SČDO	školská klubovna
13:00	loučení DS Poběžovice	malý sál
13:30	vítání DS Boleradice	MěÚ
14:00	vítání DS Boleradice	před divadlem
14:00	vítání DS Klapý	MěÚ
14:30	vítání DS Klapý	před divadlem
16:00	představení F. Kožík DS Boleradice ŠAVLE A PÍSEŇ	velký sál
19:30	představení F. Kožík DS Boleradice ŠAVLE A PÍSEŇ	velký sál
21:00	zasedání poroty	kuřárna
21:00	rozbor představení KPR	půdička
21:30	společenský večer DS Boleradice hudba Buka Buk	hasičárna
22:00	představení L. Valeš Rádohydivadlo: HORY SE PŘIPRAVUJÍ... během podvečera příjezd DS Karolinka	velký sál

Ještě k volné tribuně

Dovolte můj názor: Organizace ochotnického divadla musí začínat dole. Soubor (spolek) by měl žít z vlastních prostředků, za případné podpory obce, adresované jemu. Dělá-li něco, co je v širším zájmu regionu, země, státu, měl by odtud rovněž získat podporu (o místních řeznicích a pekařích není třeba mluvit). Soubory (spolky) by se

však mezi sebou měly dále spojoval na konkrétní platformě, aby se mohly vzájemně oslovovat, i vzdělávat, konfrontovat, pořádat vrcholné přehlídky. Jejich vzájemné sdružení by mělo organizovat Jiráskův Hronov, nebo Vysoké. Nikoliv stát, či soubor Krakonoš. Ale to je téma pro polemiku, - k níž ostatně vyzýváme.

Milí přátelé ve Vysokém

Díky, že nezapomínáte! Dovolte, abych Vám všem - jak k zahájení, tak i k celému průběhu 24. Krakonošova divadelního podzimu - popřál to naše upřímné "zlomte vaz!"

Lituji, že mezi Vámi, kde jsem se cítil skutečně skoro jako doma, nemohu ze zdravotních důvodů pobyt. Ale s duchu budu s Vámi, jak při průběhu jednotlivých představení, (některá jsem měl možnost shlédnout letos

na jaře na festivalu v Napajedlích) - tak i při všech krásných rituálech, které festival s takovou láskou provázejí. Mám na mysli nejen krásnou atmosféru při diskusích, ale i kouzelné obřady vítání, nástup Krakonoše, krásné zpěvy děvčat při loučení, vtipné veršovačky v průběhu jednotlivých dnů, činnost aktivitu při všech akcích, souběžně probíhajících s přehlídkou, včetně včetně aktivního přístupu snad všech obyvatel Vysokého k festivalu, včetně požadání výstav a jiných akcí, i neopakovatelné atmosféry závěrečného bálu "Sejkorák" po závěrečném

vyhodnocení. A nemohu při tom všem opomenout i krásnou přírodu. Ty nádherné pohledy na majestátné Krkonoše, i ty lákavé příležitosti k procházkám téměř panenskou podzimní přírodou v okolí Vašeho libého městečka.

Ještě jednou hodně zdaru, radosti a vzájemného porozumění!

Upřímně všechny zdraví
Váš Svatopluk Skopal, režisér

Propoběžovická

Není tady žádný novic
tenhle soubor z Poběžovic
proto báseň na vítání
není žádné těžké psaní!

Antonín se picnul - sláva
Vojnarka sama zůstává
to je o čem jste tu hráli
zač vám lidé zatleskali.

Večer pokračuje dále!

Sešli jsme se tady vsále
za divadlo děkujeme
k tomu veršem vinšujeme!

Ať se vám dál dobře hraje
ať poznáte mnohé kraje
a zas za rok - čas to krátký
vrátíte se zase zpátky.

Vzpomínejte doma v dáli
že i kdybyste nehráli
jen tak pobejt přispěchejte!
Zatím moc dobře se mějte!

(PO) DOTEKY

Máme počítačového šotka!

A pochopitelně zlobí, jak už to šotci dělávají. Jeho nejoblíbenějším žertíkem je výměna nuly za dvojku při uvádění časových údajů v rubrikách dnešní a zítřejší program. Zkoušíme ho podplatit, zatím marně. Takže pokud se i v budoucnu dočtete že něco začíná v celou hodinu a dvacet minut, nevěřte - je to nesmysl!

Zapiště si do diáře!

Jubilejní 25. Krakonošův divadelní podzim se bude konat od 8. do 15. října 1994!

Recenze

Divadelní soubor OB z Poběžovic přivezl na letošní Krakonošův divadelní podzim inscenaci Jiráskovy Vojnarky, tedy titulu oblíbeného jak u řady ochotnických souborů, tak u diváků.

Režisér Jiří Pelikán hru upravil a krátil tak, aby všechno šlo rychle kupředu a přitom zůstal zachován základní příběh. Tato úprava je v souladu s režijní koncepcí, která patrně

vychází ze schopností a dispozic herců a která nám v podstatě v nejelementárnější rovině zprostředkuje příběh. Činí tak prostřednictvím přesného lineárního aranžmá, prvoplánovým sdělováním příběhu prostřednictvím textu a činí tak poctivě a vkusně. Dál už nejde: rezignuje na budování dramatických situací, vytváření charakterů. Pak se ovšem najednou může stát to, co se stalo při včerejším (večerním) představení: v nejdramatičtějším okamžiku předlohy, kdy se Antonín zastřelí, se ozval v hledišti smích, a to i u tak vstřícného publika, jaké včera v sále vysockého divadla sedělo. Zamysleme-li se hlouběji nad příčinou této reakce, pak nutně docházíme k poznání, že lady je najednou ono lineární sdělení příběhu málo. Dramatická situace není připravena a nevytváří se tak napětí tolik potřebné pro to, aby tragické vyvrcholení konfliktu diváka emotivně zasáhlo. Všechno najednou - v době thrillerů a vyspělé techniky - působí příliš přímočaře až primitivně a může tedy vyvolat reakci, kterou jsme včera zažili. (Přitom tato scéna umožňuje obvykle Antonínovi parádní výstup.)

S přímočarostí režijní koncepce je v souladu i od detailů oproštěná scénografická složka inscenace.

Pokud se týče herecké práce, pak je třeba ocenit především výkon Evy Páralové v postavě Vojnarky: je přirozená a vnímavá k projevu kolegů na jevišti,

a především jejím prostřednictvím sdělovaný příběh vnímáme.

Závěrem pak můžeme konstatovat, že poběžovický soubor je reprezentantem stylu práce velké většiny venkovských souborů. V rámci tohoto tradičního klasického typu divadla odvedl inscenací Vojnarky velmi slušný průměr.

(Ze zasedání odborné poroty zasedání Alena Exnarová)

(Po)dotěky

Pozdrav Ludvíkovi Němcovi

posíláme nejen prostřednictvím Větrníku. Včera kolovalo po Kraš konoši sedm pohlednic s pozdravem - na jednu by se totiž podš pisy všech, kdo se chtěli podepsat, nevešly. Přejeme brzké uzdravení a těšíme se za rok na váš děnou!

O divadle 60.let

bude v případě vašeho zájmu hoš vořit prof. Císař ve čtvrtek doš poledne po rozboru boheradického představení.

Amatérská scéna

nás navštívila i letos - tentoš krát v osobě paní Daniely Kučešové, která do redakce nastoupíš la poměrně nedávno, takže ve Vyš sokém jsme se s ní dosud neseš kali. Přejeme jí, aby se jí tu líbilo.

Dozvěděli jsme se,

že Klub režisérů SČDO bude pilný a nebude mít ve čtvrtek původně ohlášený volný den.

Jubileum

Svatka Hejralová děkovala v pondělním Větrníku všem za všechno. Tentokrát chceme poděš kovat i vaším jménem my jí za to, co pro vysockou přehlídku dělá - není toho rozhodně málo. A taky jí blahopřejeme k dvaceš tiletému výročí v pracovním víru přehlídkového dění. A samozřejmě (i trochu sobecky) přejeme, aby i v té další dvacítce vydržela!

Anketa Větrníku

Odpovídá Dušan Zakopal, Ostrava

1. Čím vás ochotnické divadlo přitahuje?

Dělám ochotničinu od dětských let. Takže se můžu trochu podívat zpátky. Začalo to loutkovým divadlem, které hrála i maminka. Zprvu to byla radost ze hry, předvést se, pak jsem měl radost, když se lidé smáli a až později jsem si uvědomoval potřebu se divadlem vyjádřit k tomu, co a v čem žijeme. Tam kde nestačí vlastní text, na který nemám, tam pomůže autor. a ty je potřeba hledat. Ochotnické divadlo, ale vůbec divadlo obecně, mě drží právě svou možností tvořivosti, tvůrčího elánu a svou věčností.

2. Co všechno jste "ochoten" obětovat ochotnickému divadlu?

Jak shora uvádím, dělám ho tak dlouho, že mohu říct, že jsem mu obětoval moc a mnohé. Snad nejvíc na to "doplatily"

děti a režim rodiny. Neměly mož-

nost například o víkendech jezdit lyžovat, ale "kočovat" se souborem, zvláště když stejně posedlá byla a je moje manželka. Poznaly ale zase něco jiného. Každé se nějak ochotnickým divadlem "umazalo". A já věřím, že když teď nemohou, že se k němu vrátí. Nelze se k němu nevracet! Tak i já v dané chvíli čekám na důchod, abych mu mohl obětovat, tak, ale to není správné slovo, věnovat - co bude v mých silách. Kéž bych jich měl dost!

3. Co a komu dnes říká ochotnické divadlo?

Nechci, aby to vyznělo jako fráze, ale "budoucnost patří dětem". Tak si myslím, že teprve teď je čas dělat co nejvíc pro dětského diváka. Myslím, že se pomalu vyhrabáváme ode dna, kam to téměř beznadějně před dvěma lety směřovalo. A tak právě pro-

to by se programově ochotničina měla obrátit nejen ke svým budoucím zdrojům, ale hlavně k tomu, kdo tolik lašně po živočišném styku člověka s člověkem, styku s fantazií, krásou řeči i neokázalému bezprostřednímu projevu.

4. Co pro vás znamená Vysoké nad Jizerou?

Je to písmem nevysvětlitelné a naprosto nedefinovatelné a tak aspoň některé důvody: styk s přáteli, pohodu, srandu, uvolnění, debaty o divadle (bez těch nemůžu žít), nezdravý způsob života, relaxaci, poznání, že uštknutých "hadem vášně" je více... Když se mě ptají ti mimo divadlo, kam jedu, říkám: "Tam, kde mi říkají - ty vole!"

Vysocký divadelní festival, to je pro mě jako se vracet mezi ty, s kterými jsem hrával (a ještě někdy hraji) kuličky.

zaznamenal -sg-

Povzdech padesátníka.

(ke oti a chvále krásné naší mateřštiny)

Čas přeukrutně pádí
a pryč je krásné mládí,
k povzdechu to svádí,
že nic nám nenahradí
co jsme kdy měli rádi.
Zbývají kamarádi
i ti však někdy zradí,
hlavně nám ale radí
to pivo, co se chladí,
prý nenahradí nám mládí.
To zase ženám vadí
a když je člověk svádí,
tak věk svůj neuvádí,
spíš jako mladík řadí.
Když potom hlavu zchladí
vítr, co sívost hladí,
pak pomyslí si kradí
snad se to neprozradí
a rychle účty hradí.
Kdy zas si zadovádí?

-AH-

Až na to publikum

Poběžovický soubor přijel do Vysokého již počtvrté. Pobyly jeho režiséra Jiřího Pelikána jsou o mnoho bohatší. I jeho vysoké "image" jako diskutéra, účastníka KPR, glosátora, kritika... Mnohé může srovnávat, i působení vlastního souboru na této přehlídce. Proto jsem se ho nejdříve zeptal, které poběžovické představení sám považuje za nejúspěšnější na KDP.

"Bezesporu to byla ta Vasiljevova - "... a jitra jsou zde tichá." Dělali jsme ji s upřímným zaujetím. Všechna děvčata, která v tom hrála to prožívala. Myslím si, že to bylo asi nejhezčí vystoupení tady."

Přijíždíte letos s Vojnarkou. Jaký je váš vztah k této hře?

"Chtěli jsme ji studovat už kolikrát, letos jsme ji vybrali proto, že cítíme určitou diváckou krizi. Před dvěma lety jsme třeba zkusili Deset malých černoušků a diváci nešli, přestože to bylo, myslím, úspěšné představení. Vojnarka byla přijata daleko srdečněji a je o ni zájem. Letos jsme ji hráli již devětkrát."

Poběžovice jsou malá obec u Horšovského Týna (cca 1400 obyvatel), jaké místo soubor v obci zaujímá?

"Marně pátráme proč je ta divácká krize. Něco napovídají satelity na domcích, pohodlnost. V repertoáru a v kvalitě našich představení to asi není. Doma zahrajeme premiéru, reprízu a představení pro školy a pak ven, i na přehlídky. Dům, v němž jsme hráli, přišel do privatizace, a my pro majitele nejsme lukrativní. Když nás vystěhoval, dal nám obecní úřad krásné prostory, kde zkusíme, máme klubovnu, vychází nám prostě vstříc. Je to asi také proto, že jsem členem obecního zastupitelstva a můžu občas něco prosadit. Soubor je součástí stále existující Osvětové besedy, kterou platí obec. Na cestu do Vysokého

j jsme sehnali i sponzory. Tohle všechno funguje dobře, až na ty diváky..."

A co se chystá v divadelních Poběžovicích?

"No, nějak nás ubývá, pohřby, vdavky z obce, jedna je provdaná až tady ve Vysokém. Hostouň vedle asi šest kilometrů má tyhle problémy taky. Přemýšlíme o tom, že se spojíme. Pokud k tomu dojde, uděláme Boučkovou Noc pastýřů s krásnou Rybovou muzikou, já to vidím jako ilustraci té mše. Na Národním divadle mne to fascinovalo. Když zůstaneme sami, budu zkoušet Casonovy Stromy umírají vstoje. Hledáme hru, která by apelovala na dobro v člověku."

ptal se -sg-

Pohoda

Včera dopoledne zcela ovládla malý sál Krakonoše. Bylo příjemné a potěšující hovořit o představení vysokého souboru, stejně jako bylo příjemní a potěšující představení samo. A to pro většinu diváků. Takže byl pojmenován inscenační styl a herecká práce a pak došlo na "trakaře". Tímto termínem si porotci nazvali detaily, které tomu či onomu vrtají hlavou.

Např. Koprům vrtalo hlavou v podstatě více problémů souvisejících se sdělností inscenace, než ostatním divákům. Ukázalo se ovšem v čem je zakopán pes: jen málokdo z mladých lidí zná biblické příběhy a málokdo z nich se setkal s lidovým divadlem. I proto je dobře, že jsou tady.

Hezky vystoupila Larisa Sonceva se svým dárkem pro vysokáky, se svými zážitky z poznávání vznešenosti ducha člověka i přátelské atmosféry, kterou zažila při svém prvním pobytu v Československu a zažívá ji i tady ve Vysokém.

Pak už se vyprávělo o spolupráci s panem režisérem Paloušem, o zážitcích ze zkoušek i představení. A znovu o tom, v čem a proč je vysoké předsta-

vení tak působivé: protože staví na komunikaci s divákem. A to je princip jisté části divadla, k němuž se - oproti sebevyjádření - budeme v dnešní době patrně stále více obracet. Neboť se tak dělo kdykoliv v historii našeho divadelnictví, kdy se divadlo snažilo oprostit od převahy literatury na jevišti, kdy se toužilo přiklonit k divadlu jako záležitosti scénografické. Lidové divadlo právě toto umožňuje. A krakonošáci to umějí. -ex-

(Po) doteky

Jidáš v záclonách

Ne, to skutečně není nesmysl. To jen Mařenka Hejralová prozradila, jak lze ušetřit při pořizování kostýmů: Jidášovo krásné roucho ušila z prvních záclon, které v Krakonoši visely v roce 1925! Inspirujte se! (Ale ne ať panu Tahovskému na Větrově zmizí závěsy!!!)

x x x

Všudypřítomný Krakonoš

Jeho přítomnost cítíme stále, i když jej právě nevidíme. Ovšem včera dopoledne se zhmotnil, aby mohl pohovořit s vysokými dětičkami před budovou divadla. Mohly na něm oči nechat!

Šťastná sedmička

Čtu si a zírám, nejdřív udivena pak úsměv veselý mi sedá na rty sedm Korábů - vždyť vaše jména je čtvrtina bolederadické party.

Nevím, zda všichni z Boleradic jste, neznám, zda z jedné jste rodiny přesto vám přeju štěstí - odpusťte sedm dnů v týdnu a všechny hodiny.

Když máte tak rádi divadlo a všechno, co k němu patří, tak vás možná už napadlo slavit i svátek sedmi bratří.

G sedm-tak říkají si nejmocnější světa, co tvoří kapitálu kliky, to pomíneme, přeju jen pro další léta být mocní mezi ochotníky.

Pohádka sedmi krkavců je milá a jistě všichni znáte ji, aby pak pohádkově vaše parta žila na úspěch měla vždy naději.

Pak sedm divů světa, to je také známé

udiveného vám přeji diváka, dneska už divy světu nepřidáme, však pěkné divadlo, to lidi přiláká

Také se říká sedm kulí jako v Sarajevu to ale na vás nevolám, na prknech přeju elán při projevu ať divák nadšen, tleská vám.

Sedmičky nám také bible nabízí, sedm let tučných a sedm hubených léta hubená ať u vás vymizí a při samých tučných zní veselý smích

Lámech si velmi dobře žil sedm set sedmset sedm let Metuzalémův syn to byl, ale dnes už je opravdu jiný

svět

Přesto těch sedmset sedmset sedm let ať žij v Boleradicích Korábů mocný kla ať dobře jí a sem tam pije a pro divadlo vždy je zachován.

Jen jedna věc mi vrtá v hlavě, zda jste si dobře zajistili dům máte-li náhodou sedm "knížek" právě aby se nehodily četným pobertům Řeknou si - oni jeli hrát a my se tam jdeme podívat.

Nic ve zlém - žert jistě račte znát celému souboru večer jdu ráda zatleskat. -ah-

Konečně knížky. Byť vlastním nákladem. Během sedmi let vydává Kosočtverce v ohradách, Kruhy pod očima a Lomikel na dlásnech. Kritik Karel Prach o něm píše: "Pokládám za nutn zdůrazniti u nás vzácný případ, kdy autor, dnes čtyřicetiletý, předkládá knihu první, zatímco naši čtyřicetiletí rychlopisci pomýšlejí na sebrané spisy."

T.R. Field se pohyboval mezi pražskou bohémou, chodil tam co Hašek, Longen, Kuděj, Kisch, ale také Franz Kafka a Max Brod. Určitě se tam stýkal s Emilem Longenem, který mu ztratil jeho text hry "Cestující s varhanama". Chodil i do salonu k paní Lauermannové na Malé Straně, o čemž píše i Vladimír Neff: "Field tu oslňoval duchaplností, chrtil ze sebe improvizované aforismy, slovní hříčky a udivující fantasmata, ale vydržel to jen patnáct dvacet minut. Potom zmlkl a jaksi fyzicky zvadl, zkrabatěl, lidi kolem rozpačitě odcházeli... za půl hodiny opět zahájil nový, čtvrtodínový ohňostroj vtipů."

Pro mecenáše si vytvořil familierní výraz "méca". Ujalo se i jeho rčení "Není méci, není deci!" Dnes ale jednu krátkou, geograficky blízkou:

Těžký život ježka

Na úpatí Sněžky
potkal jsem tři ježky,
všichni tři šli pěšky,
život je holt těžký.

vybral a formoval - sg -

ZITŘEJŠÍ PROGRAM

9:00	rozborový seminář	malý sál
11:00	schůze PV	kužárna
13:00	KPR	klubovna Větrov
13:00	loučení DS Boleradice, Rádobydivadlo	malý sál
13:30	vítání DS Karolinka	MĚÚ
14:00	vítání DS Karolinka	před divadlem
16:00	představení F.F. Šamberk	
	DS Karolinka: JEDENÁCTÉ PŘIKÁZÁNÍ	velký sál
19:30	představení F.F. Šamberk	
	DS Karolinka: JEDENÁCTÉ PŘIKÁZÁNÍ	velký sál
do 18:00	příjezd DS Ořechov	
22:00	zasedání poroty	kužárna
22:00	rozbor představení KPR	půdička
22:30	společenský večer	
	DS Karolinka hudba Trunec	hasičárna

XX
Větrník, zpravodaj 24. národní přehlídky vesnických divadelních souborů Krakonošův divadelní podzim. Vydává přípravný výbor NP VDS. Redakce Alena Exnarová a Alexandr Gregar. Technické zpracování Ing. Josef Hejral/ Jana Pokorná Cena 2 Kčs